

Poštovani/Poštovana,

zadovoljstvo nam je pozvati Vas na predavanje **prof. dr. Kristine Richardson**, profesorice povijesti, jezika i kulture Bliskog istoka i južne Azije na Sveučilištu Virginia (**University of Virginia**) u Sjedinjenim Američkim Državama, koje u povodu **Svjetskog dana Roma** organizira **Savez Roma u Republici Hrvatskoj „KALI SARA“** (SRRH „KALI SARA“). Predavanje će se održati **9. travnja 2026. u 14.30 sati** u amfiteatru „Ruđer Bošković“ u sklopu Sveučilišta **Algebra Bernay's u Gradišćanskoj ulici 24 u Zagrebu.**

Profesorica Kristina Richardson istražuje ulogu marginaliziranih i neelitnih skupina (npr. ljudi s invaliditetom, korisnika znakovnog jezika, Roma, obrtnika, robova...) u globalnoj povijesti pismenosti, migracija i kulturnih razmjena na području Bliskog istoka, Azije, Afrike i Europe.

Jedna od njezinih najbitnijih teza jest da su romske migracije u srednjem vijeku i njihovo tehničko znanje o tisku drvenim blokovima (razvijeno u zapadnoj Aziji), mogle posredno utjecati na širenje tiskarskih umijeća u Europi. Naime, prateći rute romskih migracija od Egipta i Levanta, preko Bizanta pa do Svetog Rimskog Carstva, dr. Richardson povezuje pojavu ranih tiskanih kršćanskih ikona i talismana u europskim samostanima s navedenim tehnikama tiska. Na temelju brojnih istraživanja pretpostavlja da su ti talismani mogli biti važan most prema izumu Gutenbergova stroja 1440. godine. Ujedno svojom tezom daje znatan doprinos i poticaj preispitivanju dominantnih zapadnocentričnih narativa.

Prof. dr. Kristina Richardson autorica je dviju monografija: *Difference and Disability in the Medieval Islamic World: Blighted Bodies* (Edinburgh, 2012.) i *Roma in the Medieval Islamic World: Literacy, Culture and Migration* (IB Tauris, 2022.) za koju je 2022. godine nagrađena najuglednijom svjetskom nagradom za istraživanje povijesti – Dan David. Za isto djelo 2023. godine osvojila je nagradu „Monica H. Green za istaknuta srednjovjekovna istraživanja“ koju dodjeljuje američka Srednjovjekovna akademija.

Želja nam je ovim predavanjem upoznati ne samo znanstvenu zajednicu u Hrvatskoj već i širu javnost s najnovijim spoznajama o razvoju vlastitih oblika pismenosti romskih zajednica tijekom povijesti i važnosti njihova sudjelovanja u kulturnoj razmjeni Afrike, Europe i Azije, ali i tezom dr. Richardson o tome da Rome treba uključiti u povijesti društvenih i tehnoloških

promjena kao **važan, ali dugo zanemaren dio procesa**, posebno u kontekstu tiska i pismenosti Europe i Azije.

Nadamo se da će njezino predavanje pridonijeti razvoju znanstvenih istraživanja ovih tema u relevantnim hrvatskim centrima i fakultetima te razbiti uvriježene predrasude o Romima kao nepismenom narodu ili narodu izvan povijesnih promjena.

Stojimo Vam na raspolaganju i za sva dodatna pitanja.

Veselimo se Vašem dolasku,
Savez Roma u Republici Hrvatskoj „KALI SARA“